

εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ ἐν τῷ ἐσθίειν. Ὅτι ἔδωκεν ἀνθρώποις πόρον καὶ συνέχειαν ζωῆς. Καὶ ὁ νηστεύων εὐχαριστεῖ, ὅτι ἔδωκεν ἀνθρώποις καρτερίας καὶ μεθόδους, δι' ὧν τις δύναται περιγενέσθαι τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν. Ὁ δὲ ἄλλως νηστεύων ἢ ἐσθίων, κατάκριτος, ὡσπερ τῶν αἰρετικῶν τινες. Ταῦτα οὖν περὶ τῶν νηστευόντων καὶ ἐσθιόντων ἰδικῶς ἐκληπτέον, ἀλλὰ μὴ περὶ ἄλλων τινῶν. Οὐ γὰρ ἐπὶ πάντας ὁ κανὼν οὗτος διήκει. Διὸ οὐδὲ ἐπὶ τοῦ πρὸ μικροῦ εἰρημένου κεφαλαίου ἀρμόζει. Οἶον ἐπὶ τοῦ ἐν τοῖς βρώμασι διακρινομένου. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος μὴ ἐσθίων, οὐκ εἰς δόξαν οὐκ ἐσθίει τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἀστῆρικτος ἐν τῇ πίστει. Ἄλλ' ἐκεῖνον μὲν οὐ δεῖ κατακρίνειν διὰ τὸν καιρὸν ὅτι ἀρχὴ τοῦ κηρύγματος ἦν. Τὸν δὲ ἐσθιόντα καθημέραν καὶ νηστεύοντα ὑπὲρ ἡμέραν, οὐ δεῖ ὅλως οὐδέτερον οὐδέτερον μὲν ἐπάγειν ὅτι καὶ ἄμφω εἰς δόξαν Κυρίου ποιοῦσιν ὅπερ ποιοῦσιν. Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἐαυτῷ ζῆ, καὶ οὐδεὶς ἐαυτῷ ἀποθνήσκει. Ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. Ἐάν τε ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἀπέθανε, καὶ ἀνέστη καὶ ἐζήσεν, ἵνα ζώντων καὶ νεκρῶν κυριεύσῃ.

II. IN EPISTOLAM II AD CORINTHIOS.

(CRAMER, t. VI, p. 397.)

Ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη μετάνοια εἰς σωτηρίαν κατεργάζεται.

Λοιπὸν περὶ τῆς λύπης τῆς κατὰ Θεὸν φιλοσοφεῖ, διαιρῶν αὐτὴν τῆς τοῦ κόσμου λύπης, καὶ φησιν, Ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη ἀμεταμέλητος κατεργάζεται, ὡς ἔγε τοῦ κόσμου θάνατον, ὅταν διὰ χρήματα, ὅταν διὰ δόξαν λυπηταί τις. Ἐπειδὴ γὰρ τὸ τῆς λύπης φάρμακον εἰς τὸ τὰς ἀμαρτίας λυπεῖσθαι κατεσκευάσται μόνον, ἐν τούτῳ μόνον καὶ ὠφελεῖ, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς καὶ βλάπτει· παρὰ φύσιν γὰρ αὐτῇ χρώμεθα. Οὐτε γὰρ ὁ λυπηθεὶς κατὰ Θεὸν μετμεληθεὶς ποτὲ ἢ κατέγνω ἐαυτοῦ. Τί δήποτε λελύπηται; ὅπερ ἐπὶ τῆς τοῦ κόσμου λύπης συμβαίνει εἶωθεν.

III. IN EPISTOLAM AD HEBRÆOS.

(CRAMER, t. VII, p. 403.)

Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ.

Φωτίου. Τὸ δὲ, Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ, τί βούλεται; ἢ τάχα ἐπειδὴ ἄνω εἶπεν αὐτὸν ἀδελφὸν καὶ κάτω πατέρα, ἐν μέσῳ ἐσήμανεν, ὅτι ταῦτα μὲν φιλανθρωπίας ὀνόματα καὶ χάριτος τῆς αὐτοῦ. Τὸ δὲ, φύσει καὶ ἀληθῶς Θεὸς ἔστιν, φησί. Τίς γὰρ πέποιθεν ἐπὶ ἐτέρῳ τινὶ εἰ μὴ ἐπὶ μόνῳ Θεῷ; Ὡσεὶ ἔλεγε· Μὴ ἀκούοντες αὐτὸν ἀδελφὸν καὶ πατέρα, νομίσητε ἓνα εἶναι τῶν πολλῶν, Θεὸς ἔστιν ἐφ' ὃν γέγραπται πεποιθῆναι χρεῶν.

A manducando quod dedit hominibus viam et sufficientiam vitæ. Et qui jejumat gratias agit, quod dedit hominibus robur et media, quibus aliquis possit carnis passiones superare. Qui autem aliunde jejunat aut qui manducat condemnatus, sicut quidam hæretici dicunt, hæc igitur de jejunantibus et manducantibus proprie non intelligenda sunt, sed de quibusdam aliis; non enim in omnes regula ista extenditur. Ideo nihil in eo quod paulo ante dictum est capite convenit, quomodo in illo quod de escis declaratur. Etenim ille qui non manducat, non in gloriam Dei non manducat, sed tanquam in fide debilis; illum autem non oportet judicare propter tempus; quod principium doctrinæ erat. Qui autem manducat singulis diebus et qui jejumat singulis diebus, non oportet omnino neutrum neutri incusationem injicere, quia uterque in gloriam Domini faciunt quod faciunt. *Nemo enim nostrum sibi vivit, et nemo sibi moritur. Sive enim vivimus, Domino vivimus; sive morimur, Domino morimur; sive vivimus; sive morimur, Domini sumus. In hoc enim Christus mortuus est et resurrexit et vixit, ut vivorum et mortuorum dominetur.*

CAP. VII. VERS. 10. *Quæ enim secundum Deum tristitiæ est, pœnitentiam in salutem operatur.*

C In reliquo de tristitia secundum Deum philosophatur, discernens eam a tristitia sæculi, et dicit, *Quæ enim secundum Deum tristitia est pœnitentiam operatur, sæculi autem tristitia mortem*, quando propter bona aut propter honorem luget aliquis. Cum enim tristitiæ remedium in tristitia de peccatis habenda solummodo comparatur, in hoc tantum prodest, in reliquis autem vel nocet, hæc enim secundum naturam tristitia est. Non enim qui tristitiam sic habet secundum Deum pœnitentiam admitteret aut se condemnaret, cur ergo tristitiam habuit? Quod in sæculi tristitia versari assuetus est.

D CAP. II. 13. *Et iterum: Ego ero fidens in eum...*

Photii. Illud autem, *Ego ero fidens in eum*, quid vult? certe cum superius dixit illum fratrem et inferius patrem, in medio significavit, quod illa sunt benevolentiae nomina et gratiæ illius. Illud vero, natura et vere Deus stetit, inquit. Nam quis fidit in alium aliquem, nisi in solum Deum? Sicut dixit, non audientes illum fratrem et patrem, putate unum esse e multis; Deus est in quem scriptum est fidentum esse.